

שם:

ביתה:

תאריך:

פסח: חירות אז והיום

דף עבודה

1 השלימו בעזרת מחסן המילים.

ניסן | חמץ | מרור | קושיות | אפיקומן | אביב

- א. פסח חל בחודש _____.
- ב. לפני החג מבערים את ה' _____ מהבית.
- ג. הסמל של מרירות העבדות הוא ה' _____.
- ד. הילדים שואלים את ארבע ה' _____.
- ה. את ה' _____ מחביאים, והילדים מחפשים אותו.
- ו. פסח נקרא גם חג ה' _____.

2 התאימו כל סמל בליל הסדר למשמעותו.

טור א

טור ב

1. מרור

☐ זכר לקורבן הפסח

2. חרוסת

☐ הטיט שבו עבדו

3. כרפס

☐ האביב והצמיחה

4. זרוע

☐ הדמעות של העבדים

5. מצה

☐ היציאה בחיפזון

6. מי מלח

☐ מרירות העבדות

3 נכון או לא נכון? תקנו את הלא נכון.

א. בארץ ישראל פסח נמשך שבעה ימים.

ב. ארבע הקושיות נפתחות במילים «מה נשתנה».

ג. «הא לחמא עניא» כתוב בעברית.

ד. ההגדה נקראת כך בגלל הפסוק «והגדת לבנך».

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

4 מיינו את שמות החג לפי מה שהם מדגישים.

חג האביב | זמן חירותנו | חג המצות | חג הפסח

טבע וחקלאות	סיפור היציאה ממצרים

5 השלימו את הטבלה.

פסוק או ביטוי	איפה הוא מופיע?	מה הוא מלמד?
«והגדת לבנך»	שמות י"ג, ח	
«בכל דור ודור...»		
«לשנה הבאה בירושלים»	בסוף ההגדה	

6 בחרו בתשובה הנכונה.

א. מה המטרה של המנהגים המשונים בליל הסדר (למשל טבילת הכרפס)?

○ לקצר את הסדר ○ לעורר את הילדים לשאול ○ לחסוך באוכל

ב. מה פירוש «קמחא דפסחא»?

○ קמח מיוחד לעוגות ○ עזרה לנזקקים לקראת פסח ○ שם של שיר בהגדה

סבתא מספרת

בליל הסדר, אחרי ארבע הקושיות, ביקשה נועה מסבתא שתספר שוב את הסיפור שלה. סבתא נולדה בברית המועצות. «שם», סיפרה, «לא יכולנו לחגוג בגלוי. אבא שלי הביא מצות בסתר, ואמרנו את ההגדה בלחש, עם וילונות סגורים».

«במשך שנים ביקשנו לעלות לישראל, ולא הרשו לנו», המשיכה. «יהודים בכל העולם הפגינו למעננו וקראו "שלח את עמי". כשסוף סוף קיבלנו אישור, הסדר הראשון שלנו בירושלים היה כמו יציאת מצרים פרטית».

כולם שתקו. אחר כך הרימה נועה את הכוס ואמרה: «עכשיו אני מבינה מה זה "בכל דור ודור". זה לא רק סיפור על מצרים – זה הסיפור של סבתא».

8 על פי «סבתא מספרת»:

א. איך חגגה משפחתה של סבתא את פסח בברית המועצות?

○ בגלוי, עם כל השכנים ○ בסתר ובלחש ○ לא חגגו בכלל

ב. מה פירוש הקריאה «שלח את עמי» בסיפור?

○ דרישה לתת ליהודים לעלות לישראל ○ שם של ספר ○ בקשה לשלוח מצות

9 מה הבינה נועה בסוף הסיפור על המשפט «בכל דור ודור»? הסבירו בעזרת הסיפור.

10 מהי חירות בשבילכם היום? כתבו שתי דוגמאות לחירות שיש לכם ושאוּלי לא הייתה לילדים בעבר.

11 ציירו קערת סדר וסמנו בה לפחות חמישה סמלים עם שמותיהם.

12 כתבו קושיה חמישית משלכם ל«מה נשתנה», שמתאימה לחיים בימינו, ותשובה קצרה לה.

13 אתגר: גם היום יש בעולם אנשים שאינם חופשיים. מה, לדעתכם, יכול ילד בישראל לעשות כדי לקיים את רעיון החירות של פסח? כתבו שתי הצעות ונמקו.

תשובות – פסח: חירות אז והיום

1 השלימו בעזרת מחסן המילים.

- א. פסח חל בחודש **ניסן**.
 ב. לפני החג מבערים את ה**חמץ** מהבית.
 ג. הסמל של מרירות העבדות הוא ה**מרור**.
 ד. הילדים שואלים את ארבע ה**קושיות**.
 ה. את ה**אפיקומן** מחביאים, והילדים מחפשים אותו.
 ו. פסח נקרא גם חג ה**אביב**.

2 התאימו כל סמל בליל הסדר למשמעותו.

טור א	טור ב
1. מרור	4 זכר לקורבן הפסח
2. חרוסת	2 הטיט שבו עבדו
3. כרפס	3 האביב והצמיחה
4. זרוע	6 הדמעות של העבדים
5. מצה	5 היציאה בחיפזון
6. מי מלח	1 מרירות העבדות

3 נכון או לא נכון? תקנו את הלא נכון.

- א. בארץ ישראל פסח נמשך שבעה ימים. **נכון**
 ב. ארבע הקושיות נפתחות במילים «מה נשתנה». **נכון**
 ג. «הא לחמא עניא» כתוב בעברית. **לא נכון** – הוא כתוב בארמית
 ד. ההגדה נקראת כך בגלל הפסוק «והגדת לבנך». **נכון**

4 מיינו את שמות החג לפי מה שהם מדגישים.

טבע וחקלאות	סיפור היציאה ממצרים
חג האביב	זמן חירותנו, חג המצות, חג הפסח

5 השלימו את הטבלה.

פסוק או ביטוי	איפה הוא מופיע?	מה הוא מלמד?
«והגדת לבנך»	שמות י"ג, ח	חובה לספר לילדים את סיפור היציאה
«בכל דור ודור...»	בהגדה	כל אחד צריך להרגיש כאילו יצא ממצרים
«לשנה הבאה בירושלים»	בסוף ההגדה	הגעגועים לירושלים והתקווה לעתיד

6 בחרו בתשובה הנכונה.

א. מה המטרה של המנהגים המשונים בליל הסדר (למשל טבילת הכרפס)?

○ לקצר את הסדר • לעורר את הילדים לשאול ○ לחסוך באוכל

ב. מה פירוש «קמחא דפסחא»?

○ קמח מיוחד לעוגות • עזרה לנזקקים לקראת פסח ○ שם של שיר בהגדה

8 על פי «סבתא מספרת»:

א. איך חגגה משפחתה של סבתא את פסח בברית המועצות?

○ בגלוי, עם כל השכנים • בסתר ובלחש ○ לא חגגו בכלל

ב. מה פירוש הקריאה «שלח את עמי» בסיפור?

• דרישה לתת ליהודים לעלות לישראל ○ שם של ספר ○ בקשה לשלוח מצות

9 מה הבינה נועה בסוף הסיפור על המשפט «בכל דור ודור»? הסבירו בעזרת הסיפור.

תשובה אפשרית: שהיציאה לחירות קרתה גם בדור של סבתא; סיפור יציאת מצרים חוזר בחיים של אנשים אמיתיים, ולכן כל אחד יכול להרגיש כאילו יצא ממצרים.

10 מהי חירות בשבילכם היום? כתבו שתי דוגמאות לחירות שיש לכם ושאוּלי לא הייתה לילדים בעבר.

תשובה אפשרית: תשובה אישית, למשל: חופש ללמוד, לחגוג בגלוי, לבחור תחביב, לחיות במדינה עצמאית.

11 ציירו קערת סדר וסמנו בה לפחות חמישה סמלים עם שמותיהם.

תשובה אפשרית: קערה עם לפחות חמישה סמלים מסומנים: מרור, חרוסת, כרפס, זרוע, ביצה, חזרת.

12 כתבו קושיה חמישית משלכם ל«מה נשתנה», שמתאימה לחיים בימינו, ותשובה קצרה לה.

תשובה אפשרית: קושיה יצירתית ותשובה שקשורה לרעיון החירות או לסדר, למשל: «מה נשתנה הלילה הזה שכל הטלפונים כבויים? – כי הלילה מקשיבים זה לזה».

13 אתגר: גם היום יש בעולם אנשים שאינם חופשיים. מה, לדעתכם, יכול ילד בישראל לעשות כדי לקיים את רעיון החירות של פסח? כתבו שתי הצעות ונמקו.

תשובה אפשרית: הצעות כמו התנדבות ב«קמחא דפסחא», הסברה על עבדות בימינו, עזרה למי שנמצא במצוקה; נימוק שמקשר לחירות ולערבות הדדית.